

Protokół

26. posiedzenia, I. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 4. Września 1884.

Początek o godzinie 11. minut 10.

Przewodniczący Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zyplikiewicz.

Sekretarze: posłowie Dr. Stanisław hr. Badeni, ks. Władysław Sapieha, Tytus Siengalewicz.

Obecnych posłów 108.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z 24. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie poczyniono zarzutów, zaś protokół 25. posiedzenia został złożony w biurze sejmowem.

Izba udziela 14 dniowego urlopu p. Łukaszewiczowi. Marszałek uwiadamia Izbę, iż udzielił hr. Tarnowskiemu z Dzikowa 8 dniowego urlopu.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni czyta spis petycyi od Nr. 762 do Nr. 807 które przydzielono następującym komisjom:

Komisji petycyjnej	L. 764, 788, 802.
„ edukacyjnej	„ 762, 765, 785, 791, 792, 793.
„ drogowej	„ 767, do 782, 784, 804.
„ budżetowej	„ 763, 783, 789, 790, 794, 795, 797, 798, 799, 800, 801, 803, 805, 806.
„ administracyjnej	„ 766, 786, 807.
„ prawniczej	„ 787.
„ kultury krajowej	„ 796.

Z porządku dziennego następuje: Wybór komisji powodziowej z 15 Członków.

Na skrutatorów powołuje Marszałek posłów: Struszkiewicza, Lasockiego, Wolańskiego Mikołaja, Kozłowskiego, ks. Sieczyńskiego, Maxa, Skarszewskiego i Antoniewicza.

P. Struszkiewicz ogłasza rezultat wyboru:

Głosujących 95.

Jednogłośnie wybrani:

PP. Antoniewicz, Badeni Kazimierz, Chrzanowski, Hausner, Henzel, Jędrzejowicz Stanisław, Koziebrodzki Władysław, Męciński, Potocki Artur, Rey, Sanguszko, Sapieha Adam, Stadnicki Jan, Tarnowski Jan, Zamoyski.

Marszałek wzywa komisję, by w celu ukonstytuowania się zebrała się zaraz po posiedzeniu Sejmu.

Z porządku dziennego następuje: Sprawozdanie komisji konkurencyjnej o ustawie konkurencyjnej kościelnej.

Sprawozdawca członek Sejmu Rittner uwolniony od czytania a Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Do głosu zapisani: PP. Popiel Jan, ks. Kopyciński, Starowiejski.

P. Popiel wnosi przejście do porządku dziennego nad projektem komisji.

Następnie przemawiają p. ks. Dr. Kopyciński i Starowiejski, który stawia następujący wniosek, przez Izbę dostatecznie poparty:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić odroczenie dyskusji nad przedłożeniem komisji i odesłanie do komisji przedłożonego projektu do ustawy konkurencyjnej z poleceniem uzupełnienia go w następujących punktach:

1) Umieścić w §. 10. projektu do ustawy, że tak obszary dworskie — jako też w ogóle posiadłości nieruchome winny konkurować do wydatków na budowę kościołów i plebanij tego obrządku, do którego ich właściciele należą,

2) Oznaczyć w §. 14. sposób wyboru członków komitetu parafialnego przez ogół parafian.

3) Określić w §. 20. jaśniej zakres działania zgromadzenia konkurencyjnego przy rozprawach konkurencyjnych w stosunku do władzy politycznej.

4) Pomiąć postanowienia §. 9. co do wytworzenia funduszu zapasowego z dodatków do podatków.

5) Zapewnić w §. 16. i 24. ordynaryatowi ingerencję i kontrolę w zarządzie prowadzonym przez komitety parafialne“.

Po przemówieniu p. Pietruskiego, JE. Namiestnika, stawia p. Madejski wniosek następujący:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie o ustawie konkurencyjnej kościelnej zwraca się komisji sejmowej z wezwaniem, ażeby wobec objawionych w toku ogólnej rozprawy zdań i w obec złożonego dzisiaj ze strony c. k. Rządu oświadczenia, przedłożony projekt do ustawy ponownie wzięła pod rozwagę i Sejmowi jak najrychlej zdała sprawę.

Przemawiają jeszcze:

Pp. hr. Golejewski, Popiel Jan, ks. Kopyciński, Starowiejski powtórnie który cofa dyrektywę wyrażoną w swoim wniosku i przystępuje do wniosku p. Madejskiego, wreszcie p. ks. Buchwald który wnosi nadto wzmocnienie komisji konkurencyjnej o 4 członków; poczem zamyka Marszałek rozprawę ogólną i udziela głosu sprawozdawcy. Sprawozdawca przystępuje do wniosku p. Madejskiego i zgadza się na odesłanie sprawozdania ponownie do komisji konkurencyjnej.

Marszałek poddaje pod głosowanie wniosek p. Madejskiego oświadczając, iż jest on identyczny z wnioskiem p. Starowiejskiego.

Izba przyjmuje ten wniosek jednomyślnie a następnie uchwała wniosek p. ks. Buchwalda wzmocnienia komisji konkurencyjnej o 4 członków.

Przemawia jeszcze dla sprostowania faktu p. ks. Sawa.

Z porządku dziennego następuje: Sprawdzenie wyborów poselskich.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze uzupełniającym jednego posła na Sejm krajowy z ciała wyborczego większych posiadaczy byłego obwodu Czortkowskiego z wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Erazma Wolańskiego na posła z ciała wyborczego większych posiadłości byłego obwodu Czortkowskiego uznać za ważny.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusji.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze uzupełniającym jednego posła na Sejm krajowy z ciała wyborczego większych posiadłości byłego obwodu Sanockiego z wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Zygmunta Kozłowskiego na posła z okręgu wyborczego większych posiadłości byłego obwodu Sanockiego uznać za ważny.

Izba przyjmuje ten wniosek bez dyskusji.

Sprawozdawca p. Pietruski czyta sprawozdanie Wydziału krajowego o wyborze posła na Sejm krajowy z kuryi miast okręgu wyborczego Stanisławów z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy wybór p. Ignacego Kamińskiego na posła z kuryi miast okręgu wyborczego Stanisławów uznać za nieważny.

Izba uchwała ten wniosek bez dyskusji.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni czyta rotę przyrzeczenia, które p. Zygmunt Kozłowski składa w ręce Marszałka.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni czyta dostatecznie poparty wniosek naglący p. Struszkiewicza treści następującej:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy do poczynienia energicznych kroków u Wysokiego c. k. Rządu, aby na nadchodzącą zimę wyjątkowo doraźnie zarządził sprzedaż soli bydłowej.

Marszałek oświadcza, iż wniosek ten będzie traktowany regulaminowo.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 6. Września 1884. o godzinie 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym.

Porządek dzienny 27. posiedzenia, I. sesji, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie w sobotę dnia 6. września 1884. o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie wniosku p. W. Koziebrodzkiego o zabezpieczeniu budynków szkolnych od ognia.
2. Sprawozdanie komisji prawniczej o wniosku posła Merunowicza o zaprowadzenie kary osiedlania w rolniczych karno-poprawczych koloniach. Sprawozdawca poseł Żarski.
3. Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku posła Chrzanowskiego co do poboru i rozrachowania podatków i dodatków indemnizacyjnych i krajowych. Sprawozdawca poseł Chrzanowski.
4. Sprawozdanie komisji o wniosku p. Wrotnowskiego w przedmiocie utworzenia powiatowych kas pożyczkowych i oszczędności. Sprawozdawca poseł Smarzewski.
5. Sprawozdanie komisji wybranej dla powiatowych kas pożyczkowych o wniosku p. Henryka Wodzieckiego, co do zarządów gminnych kas pożyczkowych. Sprawozdawca poseł Smarzewski.
6. Wybór czterech członków do komisji konkurencyjnej.
7. Sprawozdanie komisji dla spraw gospodarstwa krajowego o wniosku p. Antoniewicza o subwencję na przeprowadzenie prób z matami ogniotrwałymi wynalazku Ciepanowskiego. Sprawozdawca poseł Wierzbicki.

Koniec posiedzenia o godzinie 2 1/2 po południu.

Marszałek krajowy:

Dr. Zybkiewicz w. r.

Sekretarz:

St. Badeni w. r.
Siengalewicz w. r.

Spis petycyj

wniesionych po dzień 4. września 1884.

762. Gmina Hłuboczek wielki p. p. Maxa o systemizowanie tamtejszej szkoły na 2 klasową.
763. Petronela Czerepaszyńska. wdowa po nauczycielu pp. Romańczuka o zapomogę.)
764. Zwierzchność gminy Zborze, pp. Romańczuka o unieważnienie licytacji dzierżawy prawa polowania w tejże gminie.
765. Kałusz Wydział powiatowy pp. Abrahamowicza o zniesienie chajderów.)
766. Kałusz Wydział powiatowy pp. Abrahamowicza o zaprowadzenie napowrót w życie produkcji i sprzedaży soli dla bydła.
767. Towarzystwo gospodarskie Buczacz-Czortków-Zaleszczyki pp. Czartoryskiego w sprawie budowy drogi z Jezierzan na Ułazkowce ku Jagielnicy.
768. Salówka zwierzchność gminna pp. Czartoryskiego popiera petycję Wydziału powiatowego w Czortkowie w sprawie budowy drogi z Jezierzan na Ułazkowce ku Jagielnicy.
769. Sosółówka zwierzchność gminna jak wyżej.
770. Szulhanówka zwierzchność gminna jak wyżej.
771. Zabłotówka zwierzchność gminna jak wyżej.
772. Czortków zwierzchność gminna jak wyżej.
773. Rosohacz zwierzchność gminna jak wyżej.
774. Jagielnica zwierzchność gminna jak wyżej.
775. Jagielnica stara zwierzchność gminna jak wyżej.
776. Milowce zwierzchność gminna jak wyżej.
777. Ułazkowce zwierzchność gminna jak wyżej.
778. Nagórzanka zwierzchność gminna jak wyżej.
779. Dolina zwierzchność gminna jak wyżej.
780. Kapuścińce zwierzchność gminna jak wyżej.
781. Czortków Wydział powiatowy pp. Czartoryskiego w sprawie budowy drogi z Jezierzan na Ułazkowce ku Jagielnicy.
782. Chyrów zwierzchność gminna pp. Bereźnickiego o przeniesienie rogatek drogowych z śródmieścia po za obręb miasta.
783. Boratyn gmina pp. Władysława Koziebrodzkiego o zapomogę na budowę budynku szkolnego.
784. Adam Noel administrator dóbr hr. Karola Lanckorońskiego pp. Męcińskiego w sprawie budowy drogi z Jezierzan przez Ułazkowce do Jagielnicy.
785. Maciejowski Franciszek nauczyciel z Dąbrowy pp. Męcińskiego o przyznanie mu 4 lat służby przy szkole wzorowej w Krakowie i pierwszego pięciolecia.)
786. Gminy Chyrów Fulsztyn i inne pp. Bereźnickiego o przeniesienie siedziby c. k. Sądu powiatowego ze Starej soli do Chyrowa.
787. Milczyce gmina pp. Jankę o wyłączenie z powiatu politycznego Mościskiego a sądowego Wiszeńskiego i wcielenie jej do powiatu politycznego i sądowego w Rudkach.
788. Marya z Pulników Kolmanowa w Tarnowie zamieszkała pp. ks. Kopycińskiego o załatwienie sprawy spornej o gospodarstwo pod L. k. 4 w Żelazowie położone lub udzielenie zapomogi.
789. Weiner Marya pp. Pietruskiego o udzielenie stypendyum z funduszu krajowego celem dalszego kształcenia się w śpiewie.
790. Wydział komitetu opieki uniwersytetu wiedeńskiego pp. ks. Kopycińskiego o subwencję.
791. Ryglice gmina pp. ks. Kopycińskiego o zmianę ustawy szkolnej w tym kierunku, by nauczyciele mogli pełnić obowiązki pisarzy gminnych.)

792. Siedliska gmina jak wyżej.
793. Tuzikiewiczówna Aleksandra i Broszówna Anastazyja nauczycielki szkoły wydziałowej żeńskiej i Chodacka Joanna nauczycielka szkoły 4-klasowej żeńskiej w Tarnowie pp. ks. Kopycińskiego o podniesienie płacy rocznej z 360 zł. na 600 zł.)
794. Kukułkowa Tekla wdowa po nauczycielu pp. ks. Kopycińskiego o udzielenie zapomogi,
795. Gramczyńska Katarzyna pp. Smolkę o wsparcie.
796. Jankowice gmina pp. ks. Kopycińskiego o regulację Wisły.
797. Rada szkolna okręgowa miejska w Krakowie pp. ks. Kopycińskiego przedkłada prośbę Zgromadzenia PP. Felicjanek o udzielenie subwencji na rozszerzenie budynku szkolnego.)
798. Jabłońska Aleksandra Przełożona Sióstr miłosierdzia w Maryampolu pp. ks. Kopycińskiego o zapomogę.
799. Erań Mateusz pp. Smolkę o zapomogę.
800. Gudzio Seweryn nauczyciel z Fredropola pp. ks. Kopycińskiego ponawia swą prośbę o zapomogę.)
801. Leonarda Hammermüller ksieni PP. Benedyktynek w Przemyślu pp. ks. Kopycińskiego o bezprocentową pożyczkę 16.000 zł. na rozszerzenie bndynku szkolnego.)
802. Wysocki Józef pp. ks. Kopycińskiego o nadużyciach przy rządowych budowlach wodnych i budowie dróg.
803. Krawczyński Eustachy pp. Wereszczyńskiego o udzielenie stypendyum do podróży za granicę w celu dalszego kształcenia się w zawodzie brązowniczym.
804. Kruczkowski Franciszek dróżnik pp. Lenartowicza o wsparcie dożywotnie.
805. Dyrekcyja zakładu głuchoniemych we Lwowie pp. Podleńskiego o subwencyę na r. 1885.
806. Frühling Józef asystent chemii lwowskiej szkoły politechnicznej pp. Wereszczyńskiego o udzielenie subwencji na wyjazd za granicę celem dalszego wykształcenia się w przemyśle rolniczym i farbiarskim.
807. Rada gminna miasta Tarnopola pp. Maxa o przeniesienie siedziby Izby handlowo-przemysłowej z Brodów do Tarnopola.

